

Státní okresní archiv Klatovy

Obecná a měšťanská škola Železná Ruda

1919-1937

Inventář

EL NAD č.: 2117

AP č.: 547

Eva Ulrichová

Klatovy 2014

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	3
III. Archivní charakteristika archivního fondu	3
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	4
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	4
Seznam použitých pramenů	5
Příloha: Seznam použitých zkratk	5
Inventární seznam	6

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Až do roku 1918 byla v Železné Rudě pouze škola německá. Po vyhlášení československého státu v říjnu 1918 žádali Češi žijící v Železné Rudě a okolí, aby jejich děti byly vyučovány v mateřském jazyce. Dne 3. dubna 1919 povolila Zemská školní rada v Praze se souhlasem Zemského správního výboru v Praze jednotřídní českou školu v Železné Rudě. Škola byla otevřena počátkem školního roku 1919/20. Třída byla umístěna v domě čp. 1. Správcem školy byl ustanoven Eduard Hrudka. Ženským ručním pracím vyučovala manželka správce Růžena Hrudková a náboženství vyučoval páter M. Maňhal.

První zápis se konal 15. září 1919. Přihlásilo se 15 dětí a na konci školního roku 1919/20 navštěvovalo školu 22 dětí. Protože školní místnost neměla žádné vybavení, byly zapůjčeny lavice a tabule z německé školy. Od 13. února 1920 byla třída vybavena novým vlastním nábytkem od firmy V. Kusý v Klatovech a dne 22. 3. 1920 byly zaslány také nové učební pomůcky z Jedličkova ústavu v Praze. Škola byla finančně podporována státem a žáky z chudých rodin podporovala také Národní jednota pošumavská z Železné Rudy. Ve školním roce 1920/21 bylo zapsáno 31 dětí. Z tohoto důvodu byla školní místnost rozšířena a vybavena dalšími lavicemi. Rozhodnutím ministra školství ze dne 12. 12. 1920 byla škola podřízena dozoru okresního menšinového inspektorátu v Plzni.

V roce 1921 byla při škole zřízena veřejná menšinová knihovna, kterou podpořil Akademický spolek Úhlava v Klatovech darem 40 knih.

Ve školním roce 1925/26 byla škola organizována jako dvoutřídní se 46 žáky. Do školního obvodu patřily obce Železná Ruda, Alžbětín a Špičák. Protože v zimních měsících byla cesta pro děti z okolních obcí neschůdná, byl za pomoci místního školního výboru a porozumění ředitele státních drah v Plzni zřízen školní vlak, který dopravoval žáky v těchto měsících do školy. V roce 1928 se zvýšil počet žáků na 76, a tak byla výnosem MŠANO ze dne 10. 8. 1928 zřízena při zdejší obecné škole III. třída.

Dne 28. června 1931 byla slavnostně otevřena školní budova čp. 295 pro českou školu, kde byla umístěna od 1. 9. téhož roku i nově zřízená měšťanská škola s československým jazykem vyučovacím, která byla spojena správou s obecnou školou.

Škola byla uzavřena v roce 1938, kdy byla obec Železná Ruda připojena k Německu. Obecná i měšťanská škola s českým jazykem vyučovacím v Železné Rudě byly opět obnoveny v roce 1945. Rozhodnutím Okresního národního výboru Klatovy měly každá samostatnou správu a prozatímně byly umístěny v budově bývalé německé měšťanské školy čp. 12.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Vývoj a dějiny archivního fondu před předáním archiválií do archivu se nepodařilo zjistit. Archiválie školy byly předány do archivu 9. 3. 1998 - přír. č. 28/98 a 25. 6. 2010 - přír. č. 47/2010 Základní školou Železná Ruda. Z původního fondu Základní škola Železná Ruda (EL NAD 1760) byly v roce 2011 vyčleněny do fondu Národní škola Železná Ruda (EL NAD 2081), ze kterého byly vyčleněny do tohoto archivního fondu dne 16. 8. 2012 vnitřní změnou č. 1/2081, čj. SOAP/040-0574/2012.

V roce 2010 bylo provedeno skartační řízení na Základní škole Železná Ruda, chybějící archiválie však nalezeny nebyly.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1919-1937. Jazyk archiválií je český, fyzický stav je dobrý.

Fond zahrnuje období obecné školy (1919-1931) a obecné a měšťanské školy (1931-1937).

V archivním fondu se nedochovaly žádné jiné archiválie, kromě školní kroniky.

Při pořádní fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pro uspořádní archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádní schéma:

Úřední knihy

Ostatní knihy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond tvoří pouze školní kronika, která je doplněna fotografickým materiálem ze školních akcí.

V. Záznam o uspořádní archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2012 a archivní pomůckou opatřila v roce 2014 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 7. 10. 2014

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé, rok 1919

Příloha: Seznam použitých zkratk

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

MŠANO – ministerstvo školství a národní osvěty

SOAP – Státní oblastní archiv v Plzni

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedm.
Úřední knihy			
Ostatní knihy			
1	Školní kronika	1919-1937	ukn 1

Název archivní pomůcky:	Obecná a měšťanská škola Železná Ruda
Značka archivního fondu:	OMSŽ Železná Ruda
Časový rozsah:	1919-1937
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 úřední kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah v bm:	0,01
Stav ke dni:	7. 10. 2014
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	8
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 7. 10. 2014-č.j. SOAP/040-0721/2014